

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู-อาจารย์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้รับและไม่ตอบกลับแบบสอบถาม ในช่วงปีการศึกษา 2534-2535 จากงานวิจัย 2 เรื่อง คือ ผลของวิธีการตอบ วิธีการส่งไปรษณีย์ และรูปแบบการส่งแบบสอบถามที่มีต่ออัตราการตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ และผลของการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าและการติดตามที่มีต่ออัตราการตอบกลับและคุณภาพของข้อมูลจากแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยมีเหตุผลในการนำข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยทั้ง 2 เรื่อง มาเป็นประชากรในการวิจัย ดังนี้

1. งานวิจัยทั้ง 2 เรื่อง ศึกษาเกี่ยวกับอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ ในช่วงปีการศึกษา 2534-2535 จึงเป็นข้อมูลที่ใหม่ ทันสมัยและสามารถติดตามได้

2. ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างประชากรของงานวิจัยทั้ง 2 เรื่อง ใช้การสุ่มที่คำนึงถึงความน่าจะเป็นในการสุ่ม (Probability sampling) ดังนั้นจึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากงานวิจัยทั้ง 2 เรื่อง มีความเป็นตัวแทนของประชากร

3. มีการออกแบบการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเดียวกัน คือสุ่มแบบแบ่งชั้น 2 ขั้นตอน (Two-stage stratified random sampling) โดยที่มีการรอบการสุ่มแต่ละชั้น ค่าความเชื่อมั่น และค่าความคลาดเคลื่อนเดียวกัน

4. งานวิจัยทั้ง 2 เรื่อง ศึกษาเกี่ยวกับครู-อาจารย์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในช่วงปีการศึกษา 2534-2535 เช่นเดียวกัน

โดยที่งานวิจัยของนางสาวบุญชอบ ศราวุฒพันธ์ ศึกษาเกี่ยวกับครู-อาจารย์ ทั่วประเทศ ยกเว้นในเขต กรุงเทพมหานคร ส่วนงานวิจัยของนางจรินทร์ กองศรี ศึกษาเกี่ยวกับครูอาจารย์ ในกรุงเทพมหานคร เท่านั้น ซึ่งจากงานวิจัยทั้ง 2 เรื่องนี้ ทำให้ได้กลุ่มประชากรที่ไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ทั่วประเทศ

สำหรับประชากรที่ใช้ในงานวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1.1. งานวิจัยเรื่องผลของวิธีการตอบวิธีการส่งไปรษณีย์ และ รูปแบบการส่งแบบสอบถามที่มีต่ออัตราการตอบกลับ แบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ เป็นงานวิจัยของนางสาวบุญชอบ ศราวุฒพันธ์ มหาวิทยาลัยมหาบพิตร ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2535 ที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง ครูทั่วประเทศ ยกเว้นในกรุงเทพมหานคร ซึ่งจากงานวิจัยเรื่องนี้ มีผู้ที่ไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ จำนวน 18 คน โดยแบ่งเป็นเพศชาย 10 คน และ เป็นเพศหญิง 8 คน

1.2. งานวิจัยเรื่อง ผลของการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าและการติดตามที่มีผลต่ออัตราการตอบกลับและคุณภาพข้อมูลจากแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ เป็นงานวิจัยของนางจรินทร์ กองศรี มหาวิทยาลัยมหาบพิตร ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2535 ที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างครูในกรุงเทพมหานคร ซึ่งจากงานวิจัยเรื่องนี้ มีผู้ที่ไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ จำนวน 79 คน โดยแบ่งเป็น เพศชาย 27 คน และเป็นเพศหญิง 52 คน

จากงานวิจัยทั้ง 2 เรื่อง จะได้จำนวนผู้ที่ไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ ทั่วประเทศ รวมทั้งสิ้น 97 คน โดยแบ่งเป็น เพศชาย 37 คน และเป็น เพศหญิง 60 คน ซึ่งก็คือประชากรที่ใช้ในงานวิจัยนั่นเอง ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย

ภูมิภาค	จังหวัด	โรงเรียน	เพศ	
			ชาย	หญิง
ภาคเหนือ	เชียงใหม่	กาวิละวิทยาลัย	1	
		น้ำปาดชนูปถัมภ์	1	
		นารีรัตน์		1
		วิทยานุกูลนารี		1
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	สกลนคร	ธรรมบวรวิทยา	1	
		พรเจริญวิทยา	1	
		บัวขาว		1
		นาคนประชาสรรค์	1	
		สำหรับวิทยาคม		1
		เชียงใหม่		1
		สุนทร	1	
		หนองเรือวิทยา		1

หมายเหตุ การออกแบบการสุ่มกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยทั้ง 2 เรื่อง ได้แสดงไว้ในภาคผนวก

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภูมิภาค	จังหวัด	โรงเรียน	เพศ	
			ชาย	หญิง
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ฉะเชิงเทรา	เบจมราชรังสฤษฎิ์		1
ภาคใต้	นครศรีธรรมราช	แหลมราชดิษฐ์บำรุง	1	1
		พนาจตุร	1	
		วิเชียรธรรมสถิต	1	
		หารเทา		
		หาดสำราญวิทยา	1	
กรุงเทพมหานคร		สวนกุหลาบวิทยาลัย	2	1
		สตรีมหาพฤฒาราม	1	1
		มัธยมวัดบึงทองหลาง		3
		วัดราชาธิวาส		3
		สีกัน	1	1
		วัดรางบัว		1
		สตรีศรีสุวิโยทัย		3
		ฤทธิรงค์รอน		1
		สุวรรณสุทธาราม	1	
		ปัญญาวรคุณ	1	1
		สตรีวิทยา		1
		สารวิทยา		1
		จันทร์หุ่นบำเพ็ญ	1	2
		สตรีวัดระฆัง	1	2

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภูมิภาค	จังหวัด	โรงเรียน	เพศ	
			ชาย	หญิง
กรุงเทพมหานคร		วัดน้อยนพคุณ	1	
		หอวัง		1
		ทวีธาภิเศก	2	
		ประชากรศาสตร์อุทิศ		1
		วชิรธรรมสาริต		1
		บวรมงคล		1
		วัดพุทธบูชา	1	
		สุรศักดิ์มนตรี		6
		พระโขนงวิทยาลัย		3
		วัดสุทธิวาราม	2	2
		เตรียมอุดมพัฒนาการ		1
		รัตนโกสินทร์สมโภช-		
		บางเขน		1
		เทพศิลา	1	
		วัดราชบพิตร	1	1
		ศิลาจารพันธ์	1	1
		มัธยมวัดคฤศดาราม	1	1
		วัดน้อยใน	1	
		ไตรมิตรวิทยาลัย		1
		วัดสระเกศ	1	2
ไชยฉิมพลีวิทยาคม	1			

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภูมิภาค	จังหวัด	โรงเรียน	เพศ	
			ชาย	หญิง
กรุงเทพมหานคร		เตรียมอุดมศึกษา	2	
		สามเสนวิทยาลัย	2	
		ปทุมคงคา		2
		ศรีอยุธยา		1
		เบญจมาช่าลัย		1
		วัดสังเวช	1	
		เจ้าพระยาพิทยาคม		1
		ราชดำริ		1
		สวนอนันต์	1	1
		สายน้ำผึ้ง		1
	รวม		37	60

2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น(Stratified random sampling) โดยมีภูมิภาค และเพศเป็นตัวแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 26 คน เป็นเพศชาย 11 คน และเพศหญิง 15 คน ดังแสดงรายละเอียด ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

ภูมิภาค	จังหวัด	โรงเรียน	เพศ	
			ชาย	หญิง
ภาคเหนือ	อุตรดิตถ์ แพร่	น้ำปาดชนูปถัมภ์ นารีรัตน์	1	1
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ขอนแก่น มหาสารคาม ฉะเชิงเทรา สุรินทร์	หนองเรือ		1
		นาคนประชาสรรค์ สำหรับวิทยาคม	1	1
		จอมพระประชาสรรค์	1	
ภาคใต้	พัทลุง พัทลุง	พนางตุง	1	
		วชิรธรรมสถิต	1	
กรุงเทพมหานคร		มัธยมวัดบึงทองหลาง		1
		วัดราชาธิวาส		1
		โพธิสารพิทยากร	1	
		สตรีวิทยา		1
		สตรีวัดระฆัง		2
		วัดน้อยนพคุณ	1	
		สารวิทยา		1

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ภูมิภาค	จังหวัด	โรงเรียน	เพศ	
			ชาย	หญิง
กรุงเทพมหานคร		หอวัง		1
		ทิวาภิเศก		1
		สุรศักดิ์มนตรี		1
		เทพศิลา	1	
		วัดราชบพิธ		1
		ศิลาจารนิพนธ์	1	
		มัธยมวัดคฤศดาราม	1	
		วัดสระเกษ	1	
		เบญจมาธาลัย		1
		สวนอนันต์		1
รวม			11	15

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ ซึ่งแบบสัมภาษณ์ที่ใช้จะเป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

2. สร้างกรอบแนวคิดในการสัมภาษณ์ โดยนำตัวแปรที่จากการศึกษาแล้วพบว่าน่าจะมีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ มาจำแนกออกเป็นปัจจัยด้านต่างๆ 3 ด้าน คือ

2.1. ปัจจัยเกี่ยวกับตัวแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย

2.1.1. รูปแบบของการตอบ ได้แก่ การตอบแบบลงรหัสตัวเลข การตอบแบบกาเครื่องหมาย การตอบคำถามปลายปิด การตอบคำถามปลายเปิด และการตอบแบบผสม

2.1.2. ความยาวของแบบสอบถาม ได้แก่ จำนวน 4 หน้า 6 หน้า 8 หน้า 10 หน้า และ 12 หน้า ขึ้นไป

2.1.3. สีของกระดาษ ที่ใช้พิมพ์แบบสอบถาม ได้แก่ สีขาว และ สีอื่น ๆ

2.1.4. สีของหมึกที่ใช้พิมพ์แบบสอบถาม ได้แก่ สีดำ และ สีอื่น ๆ

2.1.5. ระบบการพิมพ์ ได้แก่ การพิมพ์ลงกระดาษไขแล้วนำไปอัดสำเนา และ การพิมพ์จากโรงพิมพ์

2.1.6. การวางรูปแบบ (lay out) ได้แก่ มีการจัดหน้า และ ไม่มีการจัดหน้า

2.2. ปัจจัยเกี่ยวกับกระบวนการส่งและจัดเก็บแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย

2.2.1. วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ได้แก่ การส่งแบบธรรมดา และการส่งแบบลงทะเบียน

2.2.2. รูปแบบของการส่ง ได้แก่ การส่งแบบพับ และ การส่งแบบใส่ซอง

2.2.3. สถานที่รับแบบสอบถาม ได้แก่ ที่บ้าน และที่ทำงาน

- 2.2.4. การแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ได้แก่ การแจ้งด้วยจดหมาย ไปรษณีย์บัตร การ์ด หรือโทรศัพท์
- 2.2.5. การเตือน
- 2.2.5.1. รูปแบบการเตือน ได้แก่ จดหมาย ไปรษณีย์บัตร การ์ด หรือโทรศัพท์
- 2.2.5.2. ระยะเวลาของการเตือน ได้แก่ เตือนหลังจาก ส่งแบบสอบถามไปให้ 3 วัน 5 วัน 7 วัน 9 วัน และ 14 วัน
- 2.2.5.3. จำนวนครั้งของการเตือน ได้แก่ การเตือน 1 ครั้ง และการเตือน 2 ครั้ง
- 2.2.6. การติดตาม
- 2.2.6.1. รูปแบบการติดตาม ได้แก่ จดหมาย ไปรษณีย์บัตร การ์ด หรือโทรศัพท์
- 2.2.6.2. ระยะเวลาของการติดตาม ได้แก่ ติดตามหลังจากวันกำหนดส่งแบบสอบถาม 3 วัน 5 วัน 7 วัน 9 วัน และ 14 วัน
- 2.2.6.3. จำนวนครั้งของการติดตาม ได้แก่ การติดตาม 1 ครั้ง และการติดตาม 2 ครั้ง
- 2.3. ปัจจัยเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย
- 2.3.1. จดหมายนำ
- 2.3.1.1. หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนงานวิจัย ได้แก่ มหาวิทยาลัย หน่วยงานของรัฐบาล หน่วยงานของเอกชน และไม่มีหน่วยงานสนับสนุน
- 2.3.1.2. คำขึ้นต้นจดหมายนำ ได้แก่ แบบเจาะจงตัวผู้ตอบ และ แบบไม่เจาะจงตัวผู้ตอบ
- 2.3.1.3. คำสัญญาว่าจะปิดบังชื่อผู้ตอบ

- 2.3.1.4. รูปแบบการกำหนดวันส่งกลับ ได้แก่ การระบุจำนวนวันในการส่งกลับ และ การระบุข้อความว่าโปรดส่งคืนโดยเร็วที่สุด
- 2.3.1.5. การลงลายมือชื่อของผู้วิจัย ได้แก่ ผู้วิจัยลงลายมือชื่อแบบอັคสำเนา และผู้วิจัยลงลายมือชื่อด้วยตนเอง
- 2.3.2 การให้ผู้ตอบลงชื่อในแบบสอบถาม
- 2.3.3. เนื้อหากำถาม ได้แก่ เนื้อหาที่มีผลสะท้อนและไม่มีผลสะท้อนต่อผู้ตอบ กับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับอาชีพของผู้ตอบ
- 2.3.4. การให้สิ่งตอบแทน ได้แก่ เงิน หนังสือวิชาการ หนังสือบันเทิง การ์ดขอบคุณ หรือ อื่น ๆ
- 2.3.5 เหตุผลจากตัวผู้ตอบ เช่น ความเบื่อหน่าย ไม่มีเวลาว่าง หรือ ลืม เป็นต้น

3. จากกรอบแนวคิดในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำตัวแปรต่าง ๆ ที่พบว่าน่าจะมีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ มาเป็นประเด็นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการตั้งคำถามในการสัมภาษณ์ ดังแสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นคำถาม และจำนวนข้อคำถามในตารางที่ 28 ในภาคผนวก

4. การตั้งคำถาม คำถามในการสัมภาษณ์ จะประกอบด้วย 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็น และพฤติกรรมในการตอบและสิ่งค้นแบบสอบถามที่ส่ง

ทางไปรษณีย์ จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์โดยแบ่ง

ออกเป็น

ตอนที่ 3.1 ปัจจัยเกี่ยวกับตัวแบบสอบถาม จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 3.2 ปัจจัยเกี่ยวกับกระบวนการส่งและจัดเก็บแบบสอบถาม

จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3.3 ปัจจัยเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัย โดยใช้การ

สัมภาษณ์และบรรณาการสัมภาษณ์ จำนวน 2 ข้อ

ลักษณะของคำถาม ในแต่ละตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 และ ตอนที่ 4 เป็นการบันทึกข้อมูลทั่วไป บรรณาการสัมภาษณ์ และถามถึงความคิดเห็น ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยโดยการสัมภาษณ์ เพื่อประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 เป็นการถามเพื่อต้องการทราบถึงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยด้วยแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ ตลอดจนเพื่อต้องการทราบถึงพฤติกรรม เมื่อได้รับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ฉบับอื่น ๆ ของกลุ่มตัวอย่างว่าไม่ตอบแบบสอบถามเหล่านั้นเป็นปกติหรือไม่อย่างไร

ตอนที่ 3 คำถามจะประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนแรก จะเป็นคำถามที่ต้องการทราบว่าตัวแปรนั้นเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ตอบไม่ตอบแบบสอบถามกลับหรือไม่เพราะเหตุใด

ส่วนที่สอง ในกรณีที่ตัวแปรนั้นมีหลายระดับ (เช่น สีของกระดาษที่ใช้พิมพ์แบบสอบถาม จำแนกออกเป็น สีขาว เขียวอ่อน ฟ้าอ่อน เป็นต้น) ผู้วิจัยจะให้กลุ่มตัวอย่างเลือกระดับของตัวแปร ที่ทำให้ตนเองไม่อาจตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งให้แสดงเหตุผลประกอบ ตัวอย่างเช่น

... อาจารย์คะ ไม่ทราบว่ามีของกระดาษที่ใช้พิมพ์แบบสอบถามนี้ มีส่วนทำให้
อาจารย์ ไม่ตอบแบบสอบถามหรือเปล่าคะ

มี

ไม่มี

เพราะ.....

.....

... แล้วอาจารย์คิดว่ากระดาษสีใดบ้างคะที่ทำให้อาจารย์ไม่อยากตอบแบบสอบถาม

ขาว

เขียวอ่อน

ฟ้าอ่อน

อื่น ๆ

เพราะ.....

.....

5. การตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนดังนี้

5.1 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อ
ขอคำแนะนำ ซึ่งได้รับคำแนะนำ ดังต่อไปนี้

5.1.1 ให้ปรับปรุงเกี่ยวกับประเด็นคำถามที่ 4 ที่ 5 และที่ 6 ซึ่งใน
ตอนแรกผู้วิจัย รวมประเด็นคำถามที่ 4 และ ที่ 5 เข้าด้วยกันเป็นประเด็นคำถามเกี่ยวกับระบบ
การพิมพ์ และการวางรูปแบบของแบบสอบถาม หลังจากได้รับคำแนะนำแล้ว ผู้วิจัยแยกประเด็นดัง
กล่าวออกเป็น 2 ประเด็นด้วยกัน คือ ประเด็นที่ 4 เป็นประเด็นเกี่ยวกับระบบการพิมพ์ และ
ประเด็นที่ 5 เป็นประเด็นที่เกี่ยวกับการจัดหน้า

5.1.2. ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับภาษาที่ใช้ ในการตั้งคำถาม เพื่อการ
สัมภาษณ์ในแต่ละข้อให้มีความสละสลวยมีความต่อเนื่องและเป็นกันเองมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น
ในตอนแรกผู้วิจัยจะถามว่า

" รูปแบบของการตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วย การตอบแบบลงรหัสตัวเลข การตอบแบบกาเครื่องหมาย การตอบคำถามปลายปิด การตอบคำถามปลายเปิด และการตอบแบบ ผสมหลายแบบ มีส่วนทำให้อาจารย์ไม่ตอบแบบสอบถามหรือเปล่าคะ "

มี

ไม่มี

เพราะ.....

.....

" รูปแบบของการตอบแบบใดบ้างที่ทำให้อาจารย์ไม่อยากตอบ "

การตอบ

ลงรหัส

กาเครื่องหมาย

ปลายปิด

ปลายเปิด

ผสมหลายแบบ

เพราะ.....

หลังจากได้รับคำแนะนำแล้ว ผู้วิจัยแก้ไขเป็น

" อาจารย์คะ ไม่ทราบว่ารูปแบบของการตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วย การตอบแบบลงรหัสตัวเลข การตอบแบบกาเครื่องหมาย การตอบคำถามปลายปิด การตอบคำถามปลายเปิด และการตอบผสมหลายแบบ มีส่วนทำให้อาจารย์ไม่ตอบแบบสอบถามหรือเปล่าคะ

 เพราะ.....
 มี ไม่มี

"แล้วรูปแบบของการตอบแบบใดบ้างคะที่ทำให้อาจารย์ไม่อยากตอบ "

 การตอบ ลงรหัส กาเครื่องหมาย ปลายปิด ปลายเปิด ผสมหลายแบบ
 เพราะ.....

ส่วนในประเด็นคำถามที่6 ผู้วิจัยแก้ไขจาก " ประเภทของการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ " เป็น " ประเภทของบริการไปรษณีย์ที่นำส่งแบบสอบถาม "

5.1.3 ให้เพิ่มประเด็นคำถามในตอนต้นที่2 และ ตอนต้นที่ 4 เพื่อประโยชน์ในการใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งในตอนต้นที่2 เป็นการถามเพื่อต้องการทราบถึงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ ตลอดจนเพื่อต้องการทราบถึงพฤติกรรมเมื่อได้รับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ฉบับอื่น ๆ ของกลุ่มตัวอย่างว่าไม่ตอบกลับแบบสอบถามเหล่านั้นเป็นปกติหรือไม่อย่างไร ส่วนในตอนต้นที่ 4 เป็นการถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และเป็นการบันทึกบรรยากาศในการสัมภาษณ์

5.2 ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ ที่แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่เป็นผู้มีประสบการณ์ในการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์มาแล้ว จำนวน 4 คน โดยเป็นครูชายในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด อย่างละ 1 คน เป็นครูหญิง ในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด อย่างละ 1 คนเช่นเดียวกัน ซึ่งผลปรากฏว่า ครูทั้ง 4 คน เข้าใจคำถามทุกข้อเป็นอย่างดี ยกเว้นคำถามเกี่ยวกับ "การจัดหน้าของแบบสอบถาม" และ "คำถามที่มีผลสะท้อนต่อผู้ตอบ" ในตอนที่ 3 ของแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้แก้ไขการไม่เข้าใจ ความหมายของการจัดหน้าของแบบสอบถาม โดยการแสดง ตัวอย่างแบบสอบถามที่มีการจัดหน้า และไม่มีการจัดหน้าประกอบ (ได้จากงานวิจัยของ วิจิตรา ประสาทเวชกุล, 2523) ส่วนการแก้ไขการไม่เข้าใจ เกี่ยวกับ คำถามที่มีผลสะท้อนต่อผู้ตอบ ทำได้โดยการเปลี่ยนคำใหม่ที่ยังคงมีความหมายคงเดิม คือ เปลี่ยนเป็น คำถามที่มีผลเสียต่ออาจารย์ในภายหลัง

5.3 ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการทดลองใช้ครั้งที่ 1 และได้รับการแก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อีกครั้งหนึ่ง

5.4 ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ ที่ได้รับการแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดิมอีกครั้งหนึ่ง ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างทุกคน เข้าใจคำถามในแบบสัมภาษณ์ เป็นอย่างดี ซึ่งในการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างแต่ละคน ใช้เวลา เฉลี่ยประมาณ 1 ชั่วโมง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการปฏิบัติดังนี้

1. การเตรียมผู้สัมภาษณ์ เนื่องจากงานวิจัยในครั้งนี้ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนั้นเพื่อให้ผลการวิจัยที่ได้มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด ผู้วิจัยจึงควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนจากความแตกต่างระหว่างผู้สัมภาษณ์โดยใช้ผู้สัมภาษณ์เพียงคนเดียวคือ ตัวผู้วิจัยเอง เพราะตัวผู้วิจัยมีลักษณะสอดคล้องตามหลักการเลือกผู้สัมภาษณ์ กล่าวคือ เป็นครูเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นผู้หญิง มีความรู้ในเรื่องที่จะสัมภาษณ์ และมีประสบการณ์ในการสัมภาษณ์มาบ้างแล้ว และเพื่อให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีการเตรียมตัวในการสัมภาษณ์โดยการฝึกสัมภาษณ์ครูสังกัดกรมสามัญศึกษา ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างประชากรจริงทั้งหญิงและชาย จนมั่นใจว่าตนเองสามารถไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชากรจริงได้ตรงตามหลักการสัมภาษณ์ และนอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ฝึกการใช้ภาษา ท่าทาง การใช้สายตา การนั่งฟัง การเปิดการสัมภาษณ์ การสร้างความคุ้นเคย การเชื่อมโยงคำถามแต่ละข้อ การลงบันทึกคำตอบจากแบบสัมภาษณ์ ตลอดจนการปิดการสัมภาษณ์ด้วย

2. การติดต่อกับผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือจากอธิบดีกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขออนุญาตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์

2.2 นำหนังสือขอความร่วมมือ พร้อมด้วยหนังสือชี้แจงรายละเอียด ซึ่งลงนามโดยผู้วิจัยส่งให้กับงานธุรการของโรงเรียนด้วยตนเองในกรุงเทพมหานคร และใช้การส่งไปรษณีย์แบบลงทะเบียน ในต่างจังหวัด เพื่อกันการสูญหาย

2.3 ขออนุญาตเข้าพบครูที่เป็นตัวอย่างประชากร เพื่อนัดหมาย วันเวลาและสถานที่ ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์สะดวก ซึ่งการนัดเป็นไปด้วยดี มีกลุ่มตัวอย่างหลายรายที่มีความเห็นใจผู้วิจัย เนื่องจากเดินทางมาเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และยินดีให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์ตั้งแต่การติดต่อในครั้งแรกจะมีเพียง 3 ราย ที่มาที่ปฏิเสธ ไม่ยอมให้ความร่วมมือ แต่เมื่อผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ ประโยชน์ของการวิจัย ตลอดจนชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของข้อมูลที่จะได้จากการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้มีความยินดีที่จะให้ข้อมูล ดังแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนครั้งในการติดต่อ และวันเวลาที่สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ในตารางที่ 3

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการปฏิบัติดังนี้

1. การเตรียมผู้สัมภาษณ์ เนื่องจากงานวิจัยในครั้งนี้ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนั้นเพื่อให้ผลการวิจัยที่ได้มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด ผู้วิจัยจึงควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนจากความแตกต่างระหว่างผู้สัมภาษณ์โดยให้ผู้สัมภาษณ์เพียงคนเดียวคือ ตัวผู้วิจัยเอง เพราะตัวผู้วิจัยมีลักษณะสอดคล้องตามหลักการเลือกผู้สัมภาษณ์ กล่าวคือ เป็นครูเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นผู้หญิง มีความรู้ในเรื่องที่จะสัมภาษณ์ และมีประสบการณ์ในการสัมภาษณ์มาบ้างแล้ว และเพื่อให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีการเตรียมตัวในการสัมภาษณ์โดยการฝึกสัมภาษณ์ครูสังกัดกรมสามัญศึกษา ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างประชากรจริงทั้งหญิงและชาย จนมั่นใจว่าตนเองสามารถไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชากรจริงได้ตรงตามหลักการสัมภาษณ์ และนอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ฝึกการใช้ภาษา ท่าทาง การใช้สายตา การนั่งฟัง การเปิดการสัมภาษณ์ การสร้างความคุ้นเคย การเชื่อมโยงคำถามแต่ละข้อ การลงบันทึกคำตอบจากแบบสัมภาษณ์ ตลอดจนการปิดการสัมภาษณ์ด้วย

2. การติดต่อกับผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือจากอธิบดีกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขออนุญาตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์

2.2 นำหนังสือขอความร่วมมือ พร้อมด้วยหนังสือชี้แจงรายละเอียด ซึ่งลงนามโดยผู้วิจัยส่งให้กับงานธุรการของโรงเรียนด้วยตนเองในกรุงเทพมหานคร และใช้การส่งไปรษณีย์แบบลงทะเบียน ในต่างจังหวัด เพื่อกันการสูญหาย

2.3 ขออนุญาตเข้าพบครูที่เป็นตัวอย่างประชากร เพื่อนัดหมายวัน เวลาและสถานที่ ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์สะดวก และเนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้ที่เคยได้รับและไม่ตอบกลับแบบสอบถามมาก่อน ดังนั้นในการติดต่อเพื่อขอนัดหมายเวลาที่จะทำการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจึงมีความลำบากใจมาก เพราะเกรงว่ากลุ่มตัวอย่างจะเข้าใจว่าผู้วิจัยมาจับผิด แต่ผู้วิจัยก็ได้ใช้ความอดทน ความอดกลั้น พยายามชี้แจงถึงจุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์ ตลอดจนชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของข้อมูลที่จะได้จากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบกับผู้วิจัยเป็นครูเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง และอาจเดินทางมาเก็บข้อมูลด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้จึงยินยอมให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล ดังแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนครั้งในการติดต่อ และวันเวลาที่สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนครั้งในการติดต่อ และวันเวลาที่สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง		จำนวน ครั้งใน การ ติดต่อ	ติดต่อครั้งที่ 1		ติดต่อครั้งที่ 2		เวลาที่ใช้ในการ สัมภาษณ์ (ชั่วโมง)
ภูมิภาค	โรงเรียน		วัน	เวลา	วัน	เวลา	
เหนือ	น้ำปาดชนูปถัมภ์ นารีรัตน์	1	8 ก.พ.36	9.00-10.35น.			1.35
		1	9 ก.พ.36	13.05-14.50น.			1.45
ตะวันออก เฉียง เหนือ	นาดูนประชา- สรรค์ สำหรับวิเทศ คม หนองเรือ จอมพระประ- ชาสรรค์	1	15 ก.พ.36	13.20-14.40น.			1.20
		1	17 ก.พ.36	10.30-11.55น.			1.25
		1	19 ก.พ.36	10.00-11.50น.			1.50
		1	22 ก.พ.36	9.00-10.38น.			1.38
ใต้	วชิรธรรมสถิต พนาสูง	2	2 มี.ค.36	10.00-10.20น.	3 มี.ค.36	10.10-11.45น.	1.35
		2	4 มี.ค.36	9.30-9.55 น.	4 มี.ค.36	16.50-17.50น.	1.00
กรุง เทพฯ	โพธิ์สารพิทยากร สุรศักดิ์มนตรี เบญจมาชਾਲัย ศิลาจารพิพัฒน์ เทพศิลา สตรีวัดระฆัง (คนที่ 1)	1	18 ม.ค.36	9.45-11.10น.			1.25
		1	19 ม.ค.36	10.00-11.30น.			1.30
		2	20 ม.ค.36	10.10-10.30น.	21 ม.ค.36	14.25-15.50น	1.25
		1	21 ม.ค.36	10.05-11.38น.			1.33
		1	22 ม.ค.36	13.20-14.50น.			1.30
		1	25 ม.ค.36	13.00-14.18น.			1.18

ตารางที่ 3 (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง		จำนวน ครั้งใน การ ติดต่อ	ติดต่อครั้งที่ 1		ติดต่อครั้งที่ 2		เวลาที่ใช้ในการ สัมภาษณ์ (นาที)
ภูมิภาค	โรงเรียน		วัน	เวลา	วัน	เวลา	
	สตรีวัดระฆัง (คนที่ 2)	1	25 ม.ค.36	14.30-15.58น.			1.28
	ทวีธาภิเศก	1	27 ม.ค.36	9.45-11.30น.			1.45
	มัธยมวัดบึงทอง- กลาง	1	28 ม.ค.36	10.20-11.40น.			1.20
	วัดราชบพิธ	2	29 ม.ค.36	9.35-9.50 น.	29 ม.ค.36	13.10-14.35น	1.25
	วัดราชาธิวาส	2	1 ก.พ.36	9.30-9.50 น.	3 ก.พ.36	8.30-10.00น.	1.30
	มัธยมวัดดุสิตา- ราม	1	2 ก.พ.36	8.50-10.30น.			1.40
	วัดน้อยนพคุณ	1	3 ก.พ.36	10.30-11.55น.			1.25
	วัดสระเกษ	1	3 ก.พ.36	13.15-15.00น.			1.45
	สารวิเทศ	2	24 ก.พ.36	10.05-10.20น.	25 ก.พ.36	10.00-11.41น	1.41
	หอวัง	1	24 ก.พ.36	13.15-14.30น.			1.15
	สวนอนันต์	2	25 ก.พ.36	13.30-13.45น.	26 ก.พ.36	9.30-10.55น.	1.25
	สตรีวิทยา	1	26 ก.พ.36	14.00-15.33น.			1.33

3. การไปสัมภาษณ์ ผู้วิจัยไปถึงสถานที่นัดหมายก่อนเวลา และเตรียมแบบสัมภาษณ์ พร้อมอุปกรณ์สำหรับจดบันทึกอย่างพร้อมเพรียงทุกครั้ง

4. การดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

4.1 มีการเกริ่นนำ เพื่อชี้แจงจุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์ และเพื่อสร้างความรู้สึกที่ดีต่อกัน ระหว่างผู้สัมภาษณ์กับผู้ให้สัมภาษณ์ เพราะผู้ให้สัมภาษณ์ล้วนแล้วแต่เป็นผู้ที่เคยไม่ตอบกลับแบบสอบถามมาแล้ว ดังนั้นอาจไวต่อความรู้สึกต่าง ๆ และอาจเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้วิจัยผิดไป ในแง่ที่ว่าเป็นการมาจับผิด

ตัวอย่างการเกริ่นนำ "สวัสดีค่ะ" อาจารย์เป็นผู้หนึ่งที่เคยได้รับแบบสอบถามทางไปรษณีย์มาแล้ว และสำหรับแบบสอบถามบางฉบับ อาจารย์อาจจะมีเหตุผลหรือความจำเป็นบางประการ ที่ไม่สามารถตอบแบบสอบถามนั้นกลับคืนไปยังผู้วิจัยได้ ซึ่งก็ถือเป็นเรื่องปกติธรรมดา และไม่ทราบว่าจะทำได้ไหมคะว่า ในช่วงเดือน เมื่อปีที่ผ่านมามี อาจารย์เคยได้รับแบบสอบถามของ.....นิสิตภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (นำแบบสอบถามของนายจรินทร์ ทองศรี หรือ ของนางสาวบุญชอบ ศราชนันท์ ให้ผู้สัมภาษณ์ดู) และจากงานวิจัยเรื่องนั้น ปรากฏว่าผู้วิจัยไม่ได้รับแบบสอบถามของอาจารย์กลับคืน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะอาจารย์มีเหตุผลหรือความจำเป็นบางประการ จึงไม่สามารถตอบแบบสอบถามนั้นได้ หรืออาจมีเหตุขัดข้องอย่างอื่น และการที่ดิฉันมาขอสัมภาษณ์อาจารย์ในครั้งนี้ ก็ไม่ได้เป็นการมาจับผิดอาจารย์แต่อย่างใด เพราะการไม่ตอบแบบสอบถามไม่ใช่ความผิด แต่ดิฉันต้องการที่จะศึกษาถึงเหตุผลหรือความจำเป็นในการไม่ตอบแบบสอบถามนั้น ๆ ของอาจารย์ ซึ่งเหตุผลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมาก ในการที่จะนำไปพัฒนาเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามต่อไป"

4.2 ชี้แจงให้ผู้สัมภาษณ์ให้เข้าใจในเรื่องที่จะทำการสัมภาษณ์

4.3 เมื่อผู้สัมภาษณ์เห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์ มีความพร้อมในการที่จะให้ข้อมูลที่เริ่มสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ และจดบันทึกคำตอบทันทีพร้อมทั้งตรวจสอบคำตอบเมื่อเกิดความไม่แน่ใจในคำตอบที่ได้รับ

4.4 เมื่อสิ้นสุดคำถามตามแบบสัมภาษณ์ ก็ปิดการสัมภาษณ์ด้วยการกล่าวขอบคุณแล้วจึงลากลับ

5. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 18 มกราคม 2536 ถึงวันที่ 6 มีนาคม 2536 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง	วันเริ่มต้น	วันสิ้นสุด
ภาคเหนือ	8 กุมภาพันธ์ 2536	12 กุมภาพันธ์ 2536
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	15 กุมภาพันธ์ 2536	22 กุมภาพันธ์ 2536
ภาคใต้	1 มีนาคม 2536	6 มีนาคม 2536
กรุงเทพมหานคร - ช่วงแรก	18 มกราคม 2536	5 กุมภาพันธ์ 2536
- ช่วงที่สอง	24 กุมภาพันธ์ 2536	26 กุมภาพันธ์ 2536

ปัญหาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ เป็นผู้ที่เคยได้รับและไม่ตอบกลับแบบสอบถามมาก่อน ดังนั้นในการไปเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยจึงมีความลำบากใจมาก เพราะเกรงว่ากลุ่มตัวอย่าง จะเข้าใจว่าผู้วิจัยมาจับผิด แต่ผู้วิจัยก็ได้ใช้ความพยายาม ความอดทน ซึ่งแรงถึงวัตถุประสงค์ ของการวิจัย ตลอดจนชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของข้อมูลที่จะได้จากการสัมภาษณ์ ประกอบกับผู้ วิจัยเป็นครูเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง และอาจเดินทางมาเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง กลุ่มตัว อย่างกลุ่มนี้จึงยินยอมให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล นอกจากนี้ผู้วิจัยยังประสบกับปัญหาคือ

1. ในกรุงเทพมหานคร แม้จะไม่มี ความยากลำบากในเรื่องของการเดินทาง แต่ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 ราย ที่ผู้วิจัยได้นัดหมายเวลาในการสัมภาษณ์ไว้แล้ว แต่เมื่อผู้วิจัยจะไป สัมภาษณ์ตามเวลานัดหมาย ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้กลับบ่ายเบี่ยงไม่ยินยอมที่จะให้ข้อมูล ผู้วิจัยต้องใช้ความอดทน อดกลั้น พยายามชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างเห็นถึงความสำคัญและความ จำเป็นของผู้วิจัยในการที่จะต้องได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง หลังจากที่ผู้วิจัย ได้พยายามชี้แจง และขอร้องอยู่ประมาณ 20-30 นาที กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้จึงยินยอมให้ข้อมูล

2. การไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 2 รายในภาคใต้ ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างรายแรก แม้ว่าจะได้นัดหมาย วัน เวลา ไว้ก่อนล่วงหน้า แต่เมื่อผู้วิจัยไปสัมภาษณ์ตามเวลานัด ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างกลับลาป่วยในวันนั้น ซึ่งผู้วิจัยเองก็ไม่แน่ใจว่า การลาป่วยมีสาเหตุมาจากการที่ กลุ่มตัวอย่างต้องการหลีกเลี่ยงการให้ข้อมูลด้วยหรือไม่ แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้รอนกลุ่มตัวอย่างมาทำงานตามปกติ และไปขอสัมภาษณ์ในวันแรกที่มาปฏิบัติงาน ซึ่งในตอนแรกกลุ่มตัวอย่าง พยายามบ่ายเบี่ยงไม่ยินยอมให้ข้อมูล แต่เมื่อผู้วิจัยพยายามขอร้อง และชี้แจงถึงความจำเป็นของ ผู้วิจัยในการที่จะต้องได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างรายนี้จึงยินยอมให้ข้อมูล สำหรับ กลุ่มตัวอย่างรายที่ 2 ไปช่วยราชการที่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดพัทลุง แต่ทราบจากครูใน โรงเรียนเดียวกันว่า กลุ่มตัวอย่างรายนี้จะกลับมาพักที่บ้านพักครู ซึ่งอยู่ในบริเวณโรงเรียนในตอนเย็นของทุกวัน ผู้วิจัยจึงตามไปสัมภาษณ์ที่บ้านพักในตอนเย็นของวันเดียวกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยคำตอบที่ใกล้เคียงกัน จะจัดไว้ในกลุ่มเดียวกัน นอกจากคำตอบเป็นสัอย่างอื่น จึงจะเพิ่มเติมเอาไว้ พร้อมทั้งหาค่าความถี่ ร้อยละของปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ โดยจำแนกตามปัจจัย 3 ด้าน คือ ปัจจัยเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยเกี่ยวกับตัวแบบสอบถาม และปัจจัยเกี่ยวกับกระบวนการส่งและจัดเก็บแบบสอบถาม